

**ศึกษาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี**
**A STUDY OF THE LEVEL AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF
STUDENT AFFAIRS ADMINISTRATION OF VOCATIONAL COLLEGES UNDER
THE VOCATIONAL EDUCATION OF UDONTHANI PROVINCE**

พงษ์ศักดิ์ สุภากิจ¹ และอมรทิพย์ เจริญผล²
PONGSAK SUPHAKIT¹ AND AMORNTHIP CHAREONPHON²

Received: April 1, 2023

Revised: April 17, 2023

Accepted: April 27, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและแนวทางพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 สถานศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 232 คน เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานปกครอง รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา การบริหารงานกิจกรรม การบริหารงานสวัสดิการ การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ตามลำดับและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน แนวทางพัฒนาด้านการบริหารงานปกครอง ได้แก่ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการดำเนินงานปกครอง ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารและครู ควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกภายในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ควรจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับงานครูที่ปรึกษา ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริม การทำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพและจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ด้านการบริหารงาน สวัสดิการ ควรจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านสวัสดิการ และการบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการ ประเมินผลเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ในโอกาสต่อไป

คำสำคัญ: การบริหาร, กิจการนักเรียน, วิทยาลัยอาชีวศึกษา

^{1,2} นักศึกษาและอาจารย์สาขาวิชาการบริหารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

Student and lecturer of Educational Administration Education Program Ratchathani University, Udonthani Campus

ABSTRACT

This research aimed to study the level and guidelines for developing student affairs administration. Students of vocational colleges Under vocational education, Udon Thani Province, The sample group was 232 people working in vocational colleges under vocational education in Udon Thani Province, totaling 7 institutes. The research tools were questionnaires with a 5-level estimation scale. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher found the administration of student affairs students of vocational colleges Under vocational education, Udon Thani Province. The overall picture is moderate. The aspect with the highest average was administrative administration, followed by teacher advisor administration. Event Management welfare administration Management of special projects and community services, respectively, and the aspect with the lowest average was administration, career guidance, and recruitment. Guidelines for the development of administrative administration should encourage participation in planning meetings. Set guidelines for implementing governance Management of student activities administrators and teachers. The external environment within the educational establishment should be analyzed. Management of teacher advisors A meeting should be held to hear opinions. Exchange experiences of those who are involved in the teacher advisor job. Administration, career guidance, and job search Public relations should be carried out to promote management strategies. Career guidance and job search systematic implementation welfare management A meeting should be held to listen to problems and suggestions on welfare management. And the administration of special projects and community services. Community involvement should be encouraged. Relevant departments and evaluated for the preparation of strategic plans in the future.

Keywords: Administration, Student affairs, Vocational colleges

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยระบุถึงแนวทางการศึกษาที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งมีสถานศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานความคิด และความประพฤติของวัยรุ่น ปฐมวัย คุณธรรม จริยธรรมให้แก่พลเมืองของชาติการศึกษา จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 44) โดยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และสามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมถึงพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้กระทรวงศึกษาธิการต้องจัดระบบและปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารเป็น 5 องค์การหลัก ทั้งนี้เพราะต้องการให้การบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวและสถานศึกษาทุกระดับมีอิสระในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น คนไทยทุกคนได้รับ

การพัฒนาให้ทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์ในสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ ตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละคนตามแนวคิด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา”

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานทางการศึกษาหลักที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551: ออนไลน์) เพื่อเตรียมกำลังคนด้านอาชีพให้มีศักยภาพในการแข่งขันได้ ตามแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา (พ.ศ. 2560 – 2579) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมีกลยุทธ์ คือ กลยุทธ์ที่ 1 กำลังคนอาชีวศึกษามีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 33-35) กลยุทธ์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 36-37) และกลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม เทคโนโลยีและองค์ความรู้ด้านอาชีวศึกษา เพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าทางเศรษฐกิจประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560, หน้า 38)

สถานศึกษาในกลุ่มของวิทยาลัยทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบให้การศึกษาด้านวิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เน้นฝึกฝนความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติฝึกทักษะให้เกิดความชำนาญจนสามารถประกอบอาชีพได้ ตลอดทั้งปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ปลูกจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีในการทำงาน ซึ่งหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียน คือ กระบวนการพัฒนาผู้เรียนและในส่วนของการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการพัฒนาโดยใช้กิจการนักเรียน นักศึกษา ทั้งด้านการแนะแนวงาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน สถานศึกษาได้มีการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษา แต่สภาพการบริหารจัดการอาชีวศึกษายังคงมีปัญหาในด้านพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา โดยที่นงลักษณ์ ใจฉลาด (2556, หน้า 2) ได้กล่าวโดยสรุปว่าในการบริหารกิจการและกิจการนักเรียน นักศึกษาเป็นการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อช่วยให้นักเรียนนักศึกษา ได้ปรับการใช้ชีวิตให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา ทั้งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนการวางแผนชีวิต การฝึกทักษะการพัฒนาสุขภาพ การใช้ชีวิตในหอพัก การป้องกันภัยจากตนเองในสังคม และความปลอดภัยในการดำรงชีวิต มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกด้าน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา และต่อผู้เรียน รวมถึงบรรลุความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นตามแนวคิดของ เพ็ญศรี ช่อพุกษา (2558, หน้า 6) ได้ศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน พบว่า ปัญหาสูงสุดของการดำเนินงานกิจการนักเรียน นักศึกษา คือขาดการประเมินจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับศิริรักษ์ นาคพงษ์ (2557, หน้า 99-100) ได้กล่าวโดยสรุปว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนส่วนใหญ่ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมและความจริงจังในการนิเทศ กำกับติดตามงาน ในขณะที่สง่า พุ่มพวง (2558, หน้า 89) กล่าวว่า ปัญหาการดำเนินงานเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเตรียมการวางแผนการดำเนินงาน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการกำกับติดตามประเมินการรายงานครูขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการ

แนวทาง วิธีการดำเนินงาน ส่วนโฉมฉาย กาตโอสถ (2562, หน้า 5) ได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับโครงสร้างของรูปแบบ รวมถึงองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารทั้งในด้านองค์คณะบุคคลที่ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและขอบข่ายงานกิจการนักเรียนที่ยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดในสถานศึกษา รวมถึงด้านกระบวนการบริหารกิจการนักเรียนที่ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งในปัจจุบันนี้ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้กำหนดขึ้นเอง ดังนั้นรูปแบบที่จะดำเนินการจึงเป็นเรื่องของแต่ละสถานศึกษา จึงก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษาส่งผลต่อการขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายทั้งในสถานศึกษาและภายนอกของสถานศึกษา ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังจะเห็นได้จากปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็กนักเรียนในสังคมปัจจุบัน และพรหมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา (2555: ออนไลน์) ได้เสนอแนะว่า สถานศึกษาอาจต้องปรับปรุงการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนหรืออาจเกิดจากปัญหาจากเศรษฐกิจครอบครัวของเด็กนักเรียน สถานศึกษาควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือ เช่น การจัดตั้งกองทุน นอกจากนี้ ควรจัดทำฐานข้อมูลการประกอบอาชีพของศิษย์เก่าเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อมุ่งสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษาซึ่งชี้ให้เห็นว่าระบบการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาไม่เหมาะสมกับในสภาพปัจจุบันแม้จะมีการปรับปรุงระเบียบบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทั้งกำหนดบทบาทและโครงสร้างในการบริหารไว้ชัดเจนแต่กระบวนการบริหารยังไม่มีกำหนดไว้ชัดเจน

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าการบริหารจัดการงานกิจการนักเรียน นักศึกษา มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน หากมีแนวทางการพัฒนาการบริหารงานดังกล่าวอย่างเป็นระบบอาจนำมาซึ่งแนวทางในการลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จึงมีความสนใจจะศึกษาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยยึดหลักการบริหารเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

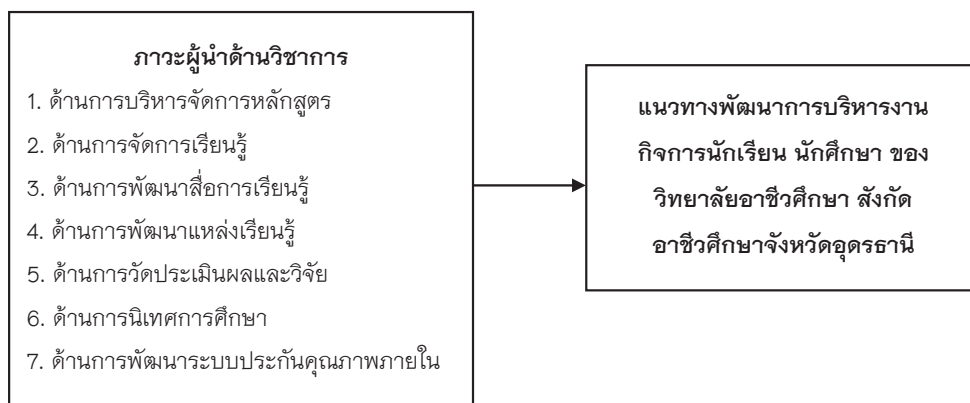
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยผู้วิจัยกำหนดกรอบเนื้อหาการวิจัยจากแนวคิดการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด

อุดรธานี (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา, 2552, หน้า 4) สามารถเขียนตามแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 แห่ง จำนวน 585 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี จำนวน 7 แห่ง แต่ละแห่งประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 2) รองผู้อำนวยการ 3) ครู รวมจำนวนทั้งสิ้น 232 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morang, 1970 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2563, หน้า 40-45) ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการ สุ่มอย่างง่าย และครู สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามแบบเป็นสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี 6 งาน ดังนี้ 1) งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จำนวน 10 ข้อ 3) งานครูที่ปรึกษา นักศึกษา จำนวน 10 ข้อ 3) งานปกครอง จำนวน 10 ข้อ 4) งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน จำนวน 10 ข้อ 5) งานสวัสดิการนักเรียน จำนวน 10 ข้อ 6) งานโครงการพิเศษและบริหารชุมชน จำนวน 10 ข้อ รวม 60 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานด้าน วิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอของสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุดรธานี

2.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อจัดทำร่างเครื่องมือ แบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และขอบเขตการวิจัย

2.2.2 ร่างแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงความ สมบูรณ์ และความถูกต้องให้ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อเรื่องและภาษาที่ใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ ผู้ตอบ และสามารถครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.4 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of item objective congruence) เพื่อทดสอบหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญซึ่งมี รายนามดังต่อไปนี้

- 1) นายณัฐศักดิ์ สำราญรีน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีอุดรธานี
- 2) นายพงษ์สวัสดิ์ พิมพ์ไสย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี
- 3) นางสาวสมพร วงษ์ศรีแก้ว ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการ

2.2.5 นำแบบสอบถาม มาหาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา และได้ค่าความสอดคล้อง เชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ ในสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดหนองคาย เพื่อหาค่า คุณภาพเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

2.2.8 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงและจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและหนังสือ

3.2 ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชธานี

3.3 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอความร่วมมือสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4 ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามคืน ได้คืนมา 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 นำแบบสอบถาม การพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัย อาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี มาตรวจให้คะแนนตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 121) แสดงระดับ 5 ระดับ โดยกำหนดดังนี้

4.3.1 เกณฑ์ในการตอบแบบสอบถาม การพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในแต่ละข้อคำถามในระดับใดระดับ หนึ่งเพียงระดับเดียว คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3.2 การแปลผลคะแนนสำหรับวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษา การบริหารงานวิชาการ ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 121)

4.51–5.00 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา โดยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content analysis) หาค่าความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ภาพรวมตอบสนองตามค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของ วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

ด้านที่	การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา	3.06	0.89	ปานกลาง
2	การบริหารงานครูที่ปรึกษา	3.02	0.89	ปานกลาง
3	การบริหารงานปกครอง	3.11	0.92	ปานกลาง
4	การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน	2.93	0.88	ปานกลาง
5	การบริหารงานสวัสดิการ	2.98	0.93	ปานกลาง
6	การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน	2.94	0.88	ปานกลาง
รวม		3.01	0.90	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีการกระจายตัวน้อย ($\bar{X}$ = 3.01, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานปกครอง ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.92) และรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.89) และด้านการบริหารงานกิจกรรม ($\bar{X}$ = 3.06, S.D. = 0.89) และด้านการบริหารงานสวัสดิการ ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 0.93) และด้านการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ($\bar{X}$ = 2.94, S.D. = 0.88) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.88)

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยได้นำประเด็นข้อที่มี ปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุด ในภาพรวม และรายด้าน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ดังนี้ โดย ภาพรวม การพัฒนาการบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1. ควรสร้างความตระหนักในงานปกครอง
2. ควรสร้างความร่วมมือกับ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ งานปกครอง
3. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการ ดำเนินงานปกครอง

4. ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ ในงาน ปกครอง
5. ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งชมรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิด ประโยชน์

สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

เมื่อพิจารณารายด้านผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์รายด้าน 6 ด้านตามรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์ และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษามี แนวทางในการพัฒนาดังนี้

1.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จาก ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.2 ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำ SWOT เกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรม เพื่อกำหนด ทิศทาง เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์ ในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ชัดเจน

1.3 ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ครูด้านงาน กิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และ

1.4 ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน

2. ด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา ประเด็นข้อคำถาม การมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษา มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

2.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ของ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานครูที่ปรึกษา

2.2 ควรมีการวิเคราะห์กำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพัฒนางานครูที่ ปรึกษา

2.3 ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำ SWOT เพื่อกำหนดแนวทาง พัฒนา ปรับปรุงด้านงานครูที่ปรึกษา

2.4 ควรมีการกำกับ นิเทศ ติดตาม และให้การสนับสนุนด้านการบริหารงานครู ที่ปรึกษา

3. ด้านการบริหารงานปกครอง ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และแนว ทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

3.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT เกี่ยวกับงานปกครอง กำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ ของงานปกครอง

3.2 ควรส่งเสริมการสร้างความร่วมมือด้านงานปกครองกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.3 ควรส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมทั้งองค์ภายในและภายนอกในการบริหารงานปกครอง

3.4 ควรมีการสร้างระบบกลไกในการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินงานปกครอง

4. ด้านการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนด กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้

4.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานแนะ แนวอาชีพและจัดหางาน

4.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดกล ยุทธ์ในการ บริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

- 4.3 ควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดแนวทางการ บริหารงานแนะแนว อาชีพและจัดหางาน
- 4.4 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ และการบริหารงาน แนะแนว อาชีพและจัดหางาน
- 4.5 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของนำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
5. ด้านการบริหารงานสวัสดิการ ประเด็นข้อคำถาม การพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และ แนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานปกครอง มีแนวทางในการพัฒนาดังนี้
- 5.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการ บริหารงานสวัสดิการ
- 5.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการ บริหารงานสวัสดิการ
- 5.3 ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ ในการบริหารงาน สวัสดิการ
- 5.4 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงาน สวัสดิการไป ปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
6. ด้านการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ประเด็นคำถาม การ พัฒนาการกำหนด กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานงานโครงการพิเศษ และบริการชุมชน มีแนวทาง ในการพัฒนา ดังนี้
- 6.1 ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.2 ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการ บริหารงาน โครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.3 ควรส่งเสริมการสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานอื่นที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการ บริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน
- 6.4 ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของนำกลยุทธ์การบริหารงาน แนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ
- 6.5 ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกล ยุทธ์ในการ ทำงานอย่างเป็นระบบ

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด อุตรดิตถ์ สามารถอภิปรายผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากผลจากการที่ สถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและแนวทาง ดำเนินงานในด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน

นักศึกษาของสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีกระบวนการในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ดังกล่าวเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, หน้า 7) ได้กำหนดวิสัยทัศน์คือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคมเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค และพันธกิจของอาชีวศึกษาคือ 1) จัดส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2) ยกย่องคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพเข้าสู่สากล 3) ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึงต่อเนื่องเสมอภาคและเป็นธรรม 4) เป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและ ฝึกอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ 5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 6) วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน 7) ส่งเสริม/พัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. (2551) ว่าด้วยมาตรฐานที่ 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะ สามารถนำไปประกอบอาชีพโดยอิสระได้ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนา กำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสามารถจัดได้ทั้ง ในระบบนอกระบบและระบบทวิภาคี สอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 215) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากภาระงานในการบริหารงานปกครองซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียน นักศึกษาที่ เข้าศึกษาส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง 15–20 ปี อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มี ปัญหาและเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานปกครองของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า

การบริหารงาน กิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาภาระงานในการบริหารงานปกครองซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา โดยสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักเรียน นักศึกษาที่เข้าศึกษาส่วนมากมีอายุอยู่ในระหว่าง 15-20 ปี อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่มีปัญหาและเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญของชีวิต ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานปกครองของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสุวิทย์ โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาของผู้บริหารและอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน พบว่า การบริหารงานปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดกลยุทธและแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธการบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขาดการสร้างความเข้าใจและขาดการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมกำหนดกลยุทธและแนวทางการปฏิบัติงานปกครอง

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์กำหนดตัวชี้วัดกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลของการบริหารงานปกครอง อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานปกครองมีการร่างกำหนดกฎข้อบังคับ และระเบียบวิธีปฏิบัติของงานปกครองที่ชัดเจนส่งผลให้การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลในการดำเนินงานปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การบริหารงานครูที่ปรึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการแต่งตั้งครูที่ปรึกษาปฏิบัติหน้าที่ในการจัดทำ จัดเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติการเรียนมีการให้คำแนะนำช่วยแก้ปัญหาตลอดจนการดูแลให้การช่วยเหลือ นักเรียน และควบคุมพฤติกรรมเรียนของนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนและใช้ชีวิตที่ดี เก่ง และมีความสุขสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. (2551, หน้า 3) ว่าด้วยมาตรฐานที่ 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิค และ ระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะสามารถนำไปประกอบอาชีพโดยอิสระได้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560, หน้า 7) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและภูมิภาค และพันธกิจของอาชีวศึกษา คือ 1) จัดส่งเสริมและพัฒนาการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2) ยกย่องคุณภาพและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพเข้าสู่สากล 3) ขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพอย่างทั่วถึงต่อเนื่องเสมอภาค และเป็นธรรม 4) เป็นแกนกลางในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพระดับฝีมือเทคนิคและเทคโนโลยีของประเทศ 5) สร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ

พัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ 6) วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชน 7) ส่งเสริมพัฒนา ครูและบุคลากรอาชีวศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ มั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพ สอดคล้องกับสวทช. โกศล (2556, หน้า 80) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออก พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาในเขตภาคตะวันออก อยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 215) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบ การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการมีส่วนร่วม ดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง การบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและสร้างความตระหนักไม่ด้านการมีส่วนร่วมพิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษาในส่วนของผู้ที่เกี่ยวข้อง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการจัดประชุมชี้แจง เพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในด้านนี้สถานศึกษามีการปฏิบัติงาน

เมื่อพิจารณาด้านที่มีค่าเฉลี่ยลำดับที่ 3 คือ การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา พบว่า การบริหารงานกิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการบริหารงานกิจกรรมภายในสถานศึกษา มุ่งหวังในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม เป็นบุคคลที่มีความสามารถ มีความประพฤติดี มีระเบียบวินัยมีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์ ส่งผลให้การบริหารงานกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับศิริชัย โอมฤก (2556, หน้า 243) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหา เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา อาจเนื่องมาจากผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขาดความเข้าใจและสถานศึกษาขาดการส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติงานในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สถานศึกษามีปัญหาในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาอาจเนื่องจากสถานศึกษามีการวางแผนและการสั่งการและประสานงานในการบริหารมีความชัดเจน รวมถึงการติดตามให้คำแนะนำปรึกษาส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องตัวรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

2. จากการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยนำประเด็นแนวทางการพัฒนาอาจิปรายผลตามรายละเอียดดังนี้

ภาพรวมประเด็น แนวทางการพัฒนาการบริหารงานด้านงานปกครอง สรุปได้ว่า ควรสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานปกครอง ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน กำหนดแนวทางในการดำเนินงานปกครอง ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติหน้าที่ในงานปกครองและควรมีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งชมรม ส่งเสริมการใช้เวลาว่างที่เกิดประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานและหน่วยงานอื่น ๆ ในการร่วมกำหนดแนวทางและการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานปกครอง รวมถึงขาดการสร้างควมตระหนัก การปลูกจิตสำนึก และการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงาน ปกครอง ประกอบกับสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาก อาจยังไม่ครอบคลุมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งผลตามความต้องการของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครู อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28-29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด 2 ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับ สมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 -26, 129) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก และสานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนภายนอกเพื่อให้ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างขึ้น สอดคล้องกับสุจิต คุนธนกุลวงศ์ (2563, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจ

ว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานปกครอง รวมถึงขาดการสร้างควมตระหนัก การปลูกจิตสำนึกและการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานปกครอง ประกอบกับสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษามาก อาจยังไม่ครอบคลุมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งผลตามความต้องการของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2558, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษา จึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด 2 ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับสมิท ให้งาม (2559, หน้า 25 – 26) ได้สรุปไว้ว่าในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก และสานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง นักเรียนและชุมชนภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2563, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อกำหนดแนวทางตามแผนจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามต้องการ และสอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วยกระบวนการประสานงานการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน และเมื่อพิจารณาประเด็นรายละเอียดในแต่ละด้านผู้วิจัยได้ สรุปผลการวิเคราะห์รายด้าน 6 ด้านตามรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ประเด็นการพัฒนากำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา สรุปได้ว่า ควรมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูควรร่วมกันจัดทำ SWOT เกี่ยวกับการบริหารงาน กิจกรรม เพื่อกำหนดทิศทาง เป้าประสงค์ กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษาที่ชัดเจน ควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา และควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการนำข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานในมาประกอบการพิจารณาในการกำหนดแนวทาง และกำหนดกลยุทธ์ในการ บริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา รวมถึงขาดการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถ มาปฏิบัติหน้าที่งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบาย ภาคอิสล (2562, หน้า 57) ได้สรุปว่า การวางแผนเป็นกระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การหรือคณะทำงานที่สำคัญเริ่มจากการกิจจุดหมาย และแผนซึ่งเป็นหรือค่าชุดใช้ต่าง ๆ การตัดสินใจถึงสิ่งที่จะทำในอนาคตด้วยวิธีทางที่ดีที่สุด และยังเป็นการตัดสินใจล่วงหน้า ของผู้บริหารว่าจะทำอะไร เมื่อไหร่ และใครเป็นผู้ทำโดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการและวิธีการปฏิบัติงานเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปว่า การปฏิบัติตามแผนในลักษณะของความมั่นใจของผู้คุมงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ว่าหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอน ต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้งานมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ได้แก่ สร้างความมั่นใจว่า ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รับรู้เนื้อหาในแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงานการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 81) ได้สรุปไว้ว่า การพัฒนานักเรียนนักศึกษาในสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ คือ ปัจจัยในการบริหาร ได้แก่ บุคลากรและคณะกรรมการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ แรงจูงใจและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ต้องมีการนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหารทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การดำเนินงาน การติดตาม ตรวจสอบ การวัดและประเมินผล

ด้านที่ 2 การบริหารงานครูที่ปรึกษา ประเด็นการมีส่วนร่วมดำเนินการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานครูที่ปรึกษา สรุป ได้ว่า ควรมีการจัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงานครูที่ปรึกษา ควรมีการวิเคราะห์กำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนางานครูที่ปรึกษา ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำ SWOTเพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาปรับปรุงด้านงานครูที่ปรึกษา และควรมีการกำกับ นิเทศติดตาม และให้การสนับสนุนด้านการบริหารงานครูที่ปรึกษา อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนให้กับผู้ปฏิบัติงานการปฏิบัติงาน ด้านงานครูที่ปรึกษา รวมถึงขาดการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ในงานครูที่ปรึกษา สอดคล้องกับสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงาน ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลาและมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุขเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และคิดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2551, หน้า 90) ได้สรุปว่า ขั้นตอนในการวางแผน ประกอบด้วย การเตรียมการก่อนการวางแผน เริ่มต้นจากการจัดตั้ง หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการวางแผนกำหนดวิธีการวางแผนและการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาเป็นการรวบรวมข้อมูลและศึกษางานที่ปฏิบัติมาแล้วว่ามีปัญหาอะไร ด้านใดที่ต้องแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่พึงประสงค์ กำหนดรายละเอียดของการปฏิบัติว่าจะทำอะไร ที่ไหนใครเป็นผู้รับผิดชอบ การนำแผนออกมาปฏิบัติ ซึ่งต้องใช้กระบวนการบริหารต่าง ๆ และการประเมินผลหลังจากได้ดำเนินการตามแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2562, หน้า 61) ได้สรุปว่า กระบวนการวางแผนมีความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาและจะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุก คนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะอาด สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กับคิดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผนสอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 –26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหารกิจการนักเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีภาวะเยียบและวินัยในตนเอง และรู้จักติดการมาหาในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนภายนอก ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนาจความสะอาดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างขึ้น สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการสอดคล้องประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยการประสานงาน การจัดประชุมชี้แจง รายละเอียดของวัตถุประสงค์เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับสมคิด บางโม (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผนการกำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูลปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 4 การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ประเด็นการพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน สรุปได้ว่า ควรมีการจัด

ประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย และกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดแนวทางการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ และการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน และควรมีการกระตุ้น ส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการสร้างการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายและผู้ปฏิบัติงานเพื่อร่วมในการกำหนดกลยุทธ์และการวางแผนงานที่ชัดเจน รวมถึงขาดการสร้างควมตระหนักในการปรับปรุงพัฒนาระบบงานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานให้สนองต่อความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) ที่กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้การปฏิบัติรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้องและเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการ ให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 - 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างดำเนินการดำเนินงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะดวกสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศสอดคล้องกับสมพิศ ไห้งาม (2559, หน้า 25-26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียนและกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การปกครองและการสร้างวินัยนักเรียนเป็นงานที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบและวินัยในตนเองและรู้จักกติกา มารยาทในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนภายนอก ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนาจความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผน แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่

กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุม ชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับ โฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติตามแผนการกำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูล ปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 5 การบริหารงานสวัสดิการประเด็นการพัฒนาการกำหนดกลยุทธ์และ แนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงานสวัสดิการ สรุปได้ว่าควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOTในการบริหารงานสวัสดิการควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดจุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการบริหารงานสวัสดิการ ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการนำกลยุทธ์ ในการบริหารงานสวัสดิการ และควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานสวัสดิการไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติงานสวัสดิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมในการจัดการประชุมชี้แจงรวมถึงขาดการนำปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานมาร่วมในการพิจารณาการกำหนดกลยุทธ์ และวางแผนในการดำเนินงานด้าน งานสวัสดิการให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับ สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับ ความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการอาชีวศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่าง หลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็นฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหารระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 - 29) ได้สรุปไว้ว่าเมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิด ขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งแวดล้อมความสะอาด สนับสนุน ทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศ สอดคล้องกับ สมพิศ โพธิ์งาม (2559, หน้า 25 26) ได้สรุปไว้ว่า ในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหาร กิจการนักเรียน

ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบและวินัยในตนเอง และรู้จักคิดการมาหาในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียน และชุมชนภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ ความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้ว เข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล์ วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับ โฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่องตลอดเวลา การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูลปฏิบัติตามแผน

ด้านที่ 6 การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ประเด็นการพัฒนาการ กำหนดกลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติตามกลยุทธ์การบริหารงาน โครงการพิเศษและบริการ ชุมชน สรุปได้ว่า ควรมีการจัดประชุมรับฟังปัญหาข้อเสนอแนะและจัดทำ SWOT ในการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนด จุดมุ่งหมาย กลยุทธ์ในการบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรส่งเสริมการสร้าง การมีส่วนร่วมกับชุมชน หน่วยงานอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานโครงการพิเศษและ บริการชุมชน ควรมีการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำกลยุทธ์การบริหารงานแนะแนว อาชีพและจัดหางานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานอย่างเป็นระบบ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา ขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้ปฏิบัติงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน และหน่วยงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดการวางแผนการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม สอดคล้องกับสำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา (2548, หน้า 16-17) กล่าวว่า การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษาให้ครอบคลุมสาระตามหลักลำดับความสำคัญ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ควรมีการปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษา การปฏิบัติการเรียนรู้ การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาจึงต้องยึดแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษากับความต้องการของบุคคลในชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติจริงและปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องเป็นที่ยอมรับขององค์กร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน ชุมชน และสังคม โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาเป็น ฐานหลักในการพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูอาจารย์ ผู้เกี่ยวข้อง และเสริมสร้างระบบบริหาร ระบบงาน กฎ ระเบียบ วิธีปฏิบัติใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับการปฏิรูประบบ

ราชการให้เกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 28 – 29) ได้สรุปไว้ว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรที่ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวดฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และควรให้การนิเทศ สอดคล้องกับสมพิศ ให้งาม (2559, หน้า 25 – 26) ได้สรุปไว้ว่าในการจัดกิจกรรมนักเรียนขึ้นในโรงเรียน และกิจกรรมทุกอย่างต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาการของเด็ก การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีกฎระเบียบ และวินัยในตนเอง และรู้จักกติกา มารยาทในสังคม สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข สานสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ภายนอกก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนานักเรียนตามศักยภาพ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างยิ่งยวด สอดคล้องกับสุจิต คุณธนกุลวงศ์ (2558, หน้า 21) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานขั้นตอนต่าง ๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้ จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนดและเมื่อต้องการ สอดคล้องกับประมวล วิลาจันท์ (2555, หน้า 124) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา และสอดคล้องกับโฉมฉาย กาศโอสถ (2562, หน้า 63) ได้สรุปว่า กระบวนการผลิตตามแผนต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่องตลอดเวลาการศึกษา ขั้นตอนการการลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ การส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามแผน การกำกับติดตามทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม และการรวบรวมข้อมูล ปฏิบัติตามแผน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์การศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า การบริหารงานด้านงานปกครอง และการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมี ค่าเฉลี่ยสูงผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะการนำวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการปฏิบัติตามแผนการบริหารงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา

1.2 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานครูที่ปรึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการจัดประชุมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานครูที่ปรึกษา

1.3 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเครื่องมือในการประเมินผลของการบริหารงานปกครอง

1.4 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรในการบริหารงานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน

1.5 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานสวัสดิการ ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารงานสวัสดิการ

1.6 การบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ควรมีการติดตามประเมินผล การบริหารงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษาด้านงานปกครองของวิทยาลัยการอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการบริหารงาน กิจการนักเรียน นักศึกษา ด้านงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ของวิทยาลัยการอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542. เข้าถึงได้จาก:
http://www.moe.go.th/webid/pdf/AAJA_001.pdf (วันที่ค้นข้อมูล 11 เมษายน 2565).
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวคิดและประสบการณ์บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ
- คณะกรรมการการอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. เข้าถึงได้จาก:
http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law_050351-1.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 10
 เมษายน 2565).
- โณมฉาย กาสโอสถ. (2562). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
 ศษว.บัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรวุฒิ เอกเกตุ. (2563). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราช
 ภัฏอุบลราชธานี.
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2556). หลักการบริหารงานกิจการและกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา. (เอกสาร
 ประกอบการสอนรายวิชา) สาขาวิชาบริหารการศึกษา พิษณุโลก: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประมวล วิลลาจันทร์. (2555). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถาบันการ
 อาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.
 (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรมสวัสดิ์ ทิพย์คงคา. (2555). สอศ.เดินทางจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้กับประชาชนตลอดชีวิตอย่างมี
 คุณภาพยึดหลักพัฒนาคนไทยให้เป็นคนยุคใหม่ เข้าถึงได้จาก:
http://thainews.prd.go.th/view.php?m_news=255302140126&tb=N255302. (วันที่ค้นข้อมูล 10
 เมษายน 2565).
- เพ็ญศรี ช่อพุกษา. (2558). สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา
 สังกัดเทศบาลเมืองในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหาร
 การศึกษา) สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.
- ศิริชัย โอมฤก. (2556). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน
 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริรักษ์ นาคพงศ์. (2557). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 ใน
 สถานศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา)
 สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.

- สง่า พุ่มพวง. (2558). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. (สาขาบริหารการศึกษา) สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สมคิด บางโม. (2551). การจัดการองค์การ. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สมพิศ ไช้งาม. (2559). การจัดการและบริหารงานกิจการนักเรียน (Student Personnel Management and Administration), เข้าถึงได้จาก : <http://e-book.ram.edule-book>. (วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2565)
- สุจรีต คุณฉนกุลวงศ์. (2558). การบริหารโรงเรียน: นวัตกรรมเทคนิค: ประสพการณ์. กรุงเทพฯ: กรมศาสนา
- สุวิทย์ โกศล. (2556). การบริหารงานกิจการนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขต ภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรดุษฎีศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหาร อาชีวศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ; พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 เข้าถึงได้จาก: http://library2.parliament.go.th/giventake/content_law/law050351-1.pdf. (วันที่ค้นข้อมูล 11 เมษายน 2565).
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579. อัดสำเนา.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา. (2548). รายงานการวิจัยการสำรวจความต้องการกำลังคนและ อุตสาหกรรมในท้องถิ่นเพื่อวางแผนการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.